

**День Європи
в Україні**

ПУБЛІЧНА
БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ
ДЕСИМОНА

**Україна
під європейським небом**

огляд літератури

2022

21 травня 2022 року відзначається День Європи в Україні. Це свято не має сталої дати, в Україні офіційно воно відзначається в третю травневу суботу. Рада Європи це свято відзначає 5 травня, Європейський Союз – 9 травня.

Головна мета відзначення даної дати – пізнавальна – донести інформацію про особливості життя в інших країнах, про культурні здобутки, сучасний розвиток.

Україна – єдина країна не член ЄС, у якій на державному рівні відзначається День Європи. Відзначення Дня Європи в нашій державі – це підтвердження єдності України та Європи не лише за географічною ознакою, а й за історією, спільними цінностями. Для українців – це особливий день, ми хочемо жити в мирі і добросусідстві. Святкування Дня Європи в Україні – це ознайомлення українців з історією, традиціями, культурою, це поширення ідеї європейської ідентичності.

Пропонуємо вашій увазі добірку літератури про історію становлення Європи, формування європейських цінностей, проблеми розвитку Європейського Союзу та європейської інтеграції України.

Дейвіс, Н. Європа. Історія / Норман Дейвіс ; пер. з англ. Петра Тарашука, Олександра Коваленка. – Київ : Основи, 2020. – 1463 с.

Книжка видатного англійського історика, професора Університету Лондона і нашого сучасника Нормана Дейвіса – водночас і стислий, майже конспективний курс європейської історії, і неоціненний, багатющий тезаурус розмаїтих культурно-історичних знань. Це широке історичне панно, інкрустоване коштовними мініатюрами, захопить і зацікавить кожного, хто не байдужий до історії. Автор підійшов до написання свого 1500-сторінкового шедевр як до створення масштабного захопливого фільму. А саме – поєднав загальні плани (перекази найважливіших історичних подій) із деталями (вставками літературних замальовок, анекдотів, маловідомих фактів). Надзвичайна ерудиція, літературний хист та почуття гумору Нормана Дейвіса зробили свою справу. Саме тому на сторінках його книги сухі історичні постаті перетворюються на живих людей, разом із якими читач переживає буремні події європейського минулого – прадавні й новітні, героїчні й ганебні, смішні й шокуючі.

Комарек, С. Європа на роздоріжжі / Станіслав Комарек ; пер. з чеськ. Олени Крушинської ; Мін-во культури Чеської Республіки ; Чеський центр в Україні. – Львів : Апріорі, 2020. – 496 с.

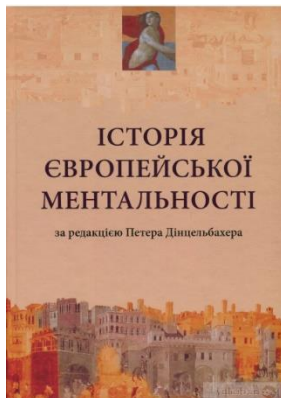
У цій книзі відомий чеський інтелектуал Станіслав Комарек міркує про загальну кризу, до якої наблизилася європейське суспільство і яка залишається непоміченою, «маскуючись» під кризу фінансову і демографічну. Автор аналізує роль традиційної релігії, витісненої релігією економічного зростання, добробуту і споживання, що ґрунтується на дедалі глибшому індивідуалізмі – як і небачений спад народжуваності. Травми, завдані Європі Другою світовою війною, призвели до постання піклувальної держави, яка виховує інфантильних і слухняних громадян, нездатності чинити опір, запровадження орвеллівської «мови політкоректності» тощо. Розглянуто історичне коріння демократії і причини падіння її ефективності у наш час. Автор порівнює «шлях до вгасання», яким прямує західне суспільство, із життєздатнішими системами функціонування ісламського світу та Китаю, що вже починають «тиху колонізацію» Європи, – і наостанок змальовує кілька можливих сценаріїв її розвитку.

Мальська, М. П. Основи європейської інтеграції : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Київ : Центр учбової літератури, 2020. – 320 с.

У підручнику висвітлюється еволюція інтеграційного процесу в межах Європейського Союзу. Визначаються суть, організаційні засади та напрями діяльності Європейського Союзу в контексті інституційних змін, внесених Лісабонським договором. Підручник розрахований на студентів міжнародників, економістів, географів і всіх, хто цікавиться проблемами міжнародних відносин, світової політики та економіки як основа для подальших студій.

Історія європейської ментальності / за ред. П. Дінцельбахера ; пер. з нім. Володимира Кам'янець. – Львів : Літопис, 2019. – 632 с. : фотоіл.

Історію європейської ментальності від античності й до наших днів досліджено крізь призму формування і розвитку основних концептів людського життя: релігійності, сексуальності та кохання, хвороби, віку, смерті, страхів, комунікації, «свого» й «чужого», простору і часу тощо. Доступний виклад матеріалу заохотить до читання не тільки фахівців – істориків, культурологів, етнологів, – але й усіх, хто цікавиться культурно-історичним розвитком європейських народів.

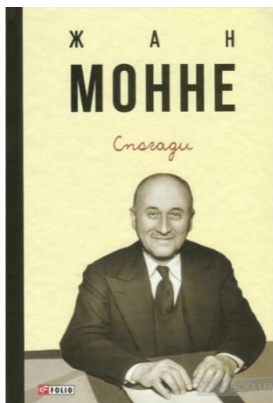
Кульчицький, С. Україна на порозі об'єднаної Європи : [монографія] / Станіслав Кульчицький, Михайло Міщенко ; Фонд Ганса Зайделя. – Київ : Центр Разумкова, 2018. – 232 с.

Монографія присвячена вивченню трансформаційних процесів в Україні після розпаду Радянського Союзу. Автори досліджують закономірності тривалого і складного переходу від радянського минулого до сучасної демократичної Української держави, виявляють динаміку основних параметрів українського соціуму під час цього переходу, встановлюють «больові точки», які досі заважають українському народу ввійти до структур об'єднаної Європи.

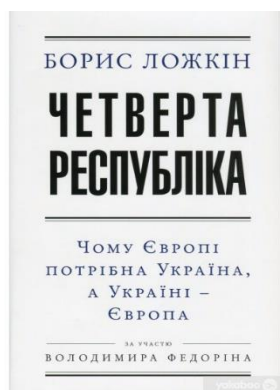
Європейська інтеграція : навч. посіб. / за ред. М. І. Макаренка, Л. І. Хомутенко ; Нац. банк України ; ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 344 с.

У посібнику аналізується сутність ідеї європейської інтеграції, її еволюція протягом століть; досліджено ключові теорії та концепції європейської інтеграції, проведено їх змістовне зіставлення; розглянуто передумови й історію розвитку Європейського Союзу, процес поглиблення та розширення європейської інтеграції, сучасні тенденції розвитку; висвітлено характерні риси правової системи ЄС, головні інститути ЄС, їхні функції, повноваження та механізми взаємодії в рамках загальної інституціональної системи; проаналізовано засади спільних політик ЄС, особливості країнових моделей ЄС, їх спільні та відмінні риси; висвітлено також особливості соціально-економічних відносин України та ЄС, можливості реалізації євроінтеграційних прагнень України.

Монне, Ж. Спогади / Жан Монне ; [пер. з фр. Л. Б. Прусік]. – Харків : Фоліо, 2017. – 567 с. : портр.

Жан Монне (1888-1979) – видатний французький громадський діяч, один із творців сучасної геополітики та її культового утворення – Євросоюзу, за що його називали «батьком Європи». У 1920-х рр. був заступником Генерального секретаря Ліги Націй, у 1939 р. очолив франко-британський економічний координаційний комітет, а в 1940-му звернувся до Черчилля з пропозицією створити спільну конфедерацію Франції та Великої Британії. Після війни Монне розбудовував економіку рідної країни. У «Спогадах» Жан Монне розповідає про своє дитинство в місті Коньяк на узбережжі Атлантики, подальший життєвий шлях та всі політичні хитросплетіння, які зрештою привели до утворення нової Європи. Українською мовою публікується вперше.

Ложкін, Б. Є. Четверта республіка. Чому Європі потрібна Україна, а Україні – Європа / Борис Ложкін, за участю В. Федоріна. – Харків : Фоліо, 2016. – 247 с. : портр.

Можливо, через 20 років події, пережиті Україною у 2014-2016 роках, сприйматимуться не як низка випробувань, а як початок нової епохи. Один з ключових діячів цього періоду – глава Адміністрації Президента України Борис Ложкін розповідає у цій книжці про те, як будувалася нова українська держава, вільна від спадщини радянської влади і панування олігархів. «Четверта республіка» – книжка про повернення України до європейської сім'ї народів, про те, що вже зроблено, і про те, що доведеться ще зробити.

Країни світу : Європа : енциклопедія : для дітей середнього шкільного віку / [авт.-упоряд. В. В. Мирошнікова, М. О. Панкова, В. М. Скляренко]. – Сімферополь : Таврида, 2012. – 320 с. : іл.

Європу, зазвичай, називають колыскою сучасної цивілізації. З цієї книги ти дізнаєшся багато цікавого про географічні особливості, природу, історію, економіку та культуру європейських держав. На її сторінках ти зможеш здійснити захоплюючу подорож до таких всесвітньо відомих центрів європейської цивілізації, як Афіни, Париж, Лондон, Відень, Рим, Київ, Варшава, Берлін, побувати в країнах-вечетнях та зазирнути до майже іграшкових країн, які входять до європейської спільноти.

Копійка, В. В. Європейський Союз : історія і засади функціонування : навч. посіб. / В. В. Копійка, Т. І. Шинкаренко ; за ред. Л. В. Губерського. – Київ : Знання, 2012. – 759 с.

Видання присвячено історії та аналізу сучасного стану європейської інтеграції. Структура книги побудована згідно з основними етапами розвитку європейської інтеграції. Подано послідовну характеристику основних етапів становлення комунітарного економічного, валютно-фінансового, політико-правового і соціального простору. Належна увага приділена проблематиці входження України до Європейського Союзу.

Право Європейського Союзу : навч. посіб. / за ред. В. М. Бесчастного. – Київ : Знання, 2011. – 367 с.

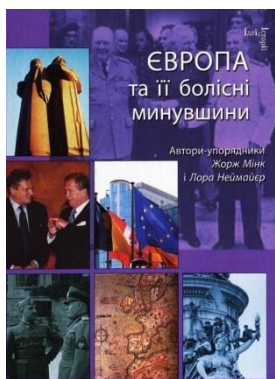
У навчальному посібнику наводиться узагальнена інформація про цілі, завдання, принципи Європейського Союзу, систему його органів, механізм створення та застосування юридичних норм на загальноєвропейському рівні. Окремий розділ присвячено питанням адаптації українського законодавства до права Європейського Союзу. За змістом посібник відповідає програмі нормативної навчальної дисципліни «Право Європейського Союзу».

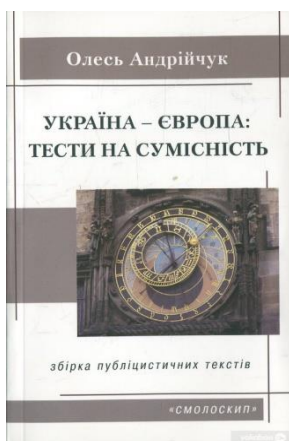
Вахудова, М. А. Нерозділена Європа. Демократія, важелі впливу та інтеграція після комунізму / Мілада Анна Вахудова ; пер. з англ. Тараса Цимбала. – Київ : «Києво-Могилянська академія», 2009. – 378 с.

У книзі Мілади Анни Вахудової «Нерозділена Європа» досліджено механізм впливу ЄС на посткомуністичні країни Центрально-Східної Європи – важелі та паси, які перекладали зовнішній чинник на внутрішньополітичну зміну цілого спектра розмаїтих політичних режимів, що привела їх, кінець кінцем, до конвергенції на ґрунті ліберальної демократії та вступу до ЄС. Дослідження, що його пропонує ця книжка, організовано за принципами суспільно-наукового експерименту з ретельним добором об'єктів, котрий дає змогу якнайчіткіше оприявити спільне та відмінне між ними, а відтак побудувати узагальнену модель політичної еволюції країни, що стає на шлях вступу до ЄС, незалежно від соціально-політичної бази її еліти. Водночас у світлі сучасних теорій міжнародних відносин авторка шукає відповіді на питання, чи є Європейський Союз незалежним дівцем із окремими інтересами та впливом, не тотожними інтересам і впливу його складників.

Європа та її болісні минувшини / авт.-упоряд. Жорж Мінк і Лора Неймайєр у співпраці з Паскалем Боннаром ; [пер. з фр. Є. Марічева]. – Київ : Ніка-Центр, 2009. – 271 с.

Це видання має на меті скласти карту джерел і покладів пам'яті в Європі. У ньому наведено аналітичний погляд на публічну політику й на моделі примирення, які пропонуються на європейському рівні, щоб забезпечити співіснування й ослабити почуття неприязні. Проблеми розглядаються в чотирьох окремих частинах книжки. Перша частина присвячена поширенню проблем пам'яті в Європі (франко-алжирський конфлікт, Іспанія, кіпрський конфлікт, Італія). Друга обертається навколо осі пам'яті щодо Німеччини та наслідків Другої світової війни для її найближчих сусідів. Третю частину зосереджено на конфліктних минувшинах Центральної та Південної Європи (комісія польсько-українських істориків, розслідування різанини в Єдвабне, радянська й нацистська минувшини Латвії, наведення ладу в конфліктній минувшині Боснії та Герцеговини). У четвертій частині книжки розглядаються ресурси пам'яті та політика примирення в Європі (роль європейських організацій в примиренні в Центральній Європі, «європейська» пам'ять, міжнародне поширення політики примирення).

Андрійчук, О. Україна – Європа : тести на сумісність : [збірка публіцистичних текстів] / Олеся Андрійчук ; [передм. П. Вознюка]. – Київ : Смолоскип, 2007. – 373 с.

Збірка гострої та проникливої публіцистики Олесі Андрійчука присвячена викликам, що постають перед Україною у сучасному глобалізованому світі. У статтях, що друкувалися у виданнях «Дзеркало тижня», «День», «Українська газета» зачіпаються найбільш дражливі і суперечливі питання: від стосунків України із сусідами до Голодомору 1933 року.

Дайнен, Д. Дедалі міцніший союз : курс європейської інтеграції / Десмонд Дайнен ; пер. з англ. М. Марченко. – Київ : «К.І.С.», 2006. – 696 с.

Книга містить детальну інформацію про інтеграційні процеси Європейського Союзу і конституційний договір. Ретельно вивчені нові політики та інституційні зміни, зокрема динаміка процесу ухвалення рішень в ЄС і участь в ньому Ради, Комісії та Парламенту.

Україна на шляху до Європи / упоряд. В. Шкляр, А. Юричко. – Київ : Етнос, 2006. – 494 с.

Видання об'єднує статті провідних вчених-політологів, журналістів, державних діячів, у яких висвітлюються проблеми інтеграції до ЄС, аналізується досвід країн, які пройшли цей шлях, а також проблеми і набутки України в реалізації стратегічної мети.

Європейський Союз : словник-довідник / ред. М. Марченко. – Київ : К.І.С. 2005. АНОД, – 142 с.

Головна мета словника – допомогти зорієнтуватися в морі нових складних для широкого загалу понять і термінів, дати напрямок для подальшого пошуку. Словник-довідник вміщує глосарій основних термінів, короткі загальні відомості про інституції ЄС, хронологію головних подій, інформаційні ресурси в інтернеті, а також відомості, які стосуються взаємовідносин України з ЄС.

Друге видання оновлено станом на грудень 2004 року з урахуванням розширення ЄС до 25 держав-членів, останніх виборів до Європейського парламенту та нового складу Європейської Комісії.

Додаткову літературу до Дня Європи в Україні ви можете знайти у нашому електронному каталозі та замовити у Публічній бібліотеці ім. Лесі Українки, публічних бібліотеках міста Києва.

Всі фото для огляду взяті з відкритих джерел мережі «Інтернет»

Огляд підготувала Гніда Т. В.
Редактор-бібліограф Денисова С. О.
Літературний редактор Трубайчук О. М.

Відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування:
вул. Тургенєвська, 83-85
телефон: (044) 486-01-46, (044) 486-00-35
e-mail: 4bibliograf4@gmail.com
© Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва, 2022